

Íz. Ennek az eredménytelenségnek a bekövetkezését azonban meg kell várunk és a továbbiakról azután is határozhatunk majd. Véleményem szerint a városnak fenn kell tartania a házikezelést és az igazgatást egy kipróbált színházi emberre kell bízni.

Wolf Miksa:

— Tökéletesen elhibázott dolognak tartanám, ha a város a házikezeléssel, ahelyett, hogy ezt a lehető legsürgősebben megszüntetné, továbbra is kísérletezni akarna. Ennek az lenne a következménye, hogy az eddigi botrányok minduntalan megismétlődnének. Véleményem szerint nemcsak az a fontos ennél a kérdésnél, hogy a színház kijön-e a szubvencióval, hanem az is, hogy a város drága pénzért milyen előadásokat kap és milyen színészek játszanak a szegedi színpadon.

— Főképpen azt tartom nagy sérelemnek, hogy akkor, amikor az egész polgárság meggyőződése szerint a város hatósága példátlan könnyelműséggel áldozott a színházra évente két-három százezer pengőt és a közönség közhangulata ezért egyértelműleg követeli a házikezelés megszüntetését, akkor a polgármester még arra sem érdemeztette a színházi bizottságot, hogy legalább a véleményét kikérje ebben a fontos kérdésben. Különben nem tudom el sem képzelni, hogy mi bírhatta rá a polgármester urat álláspontjának megváltoztatására, amikor néhány nappal ezelőtt úgy ő, mint az intendáns kétségbevonhatatlan adatokkal bizonyította be a házikezelés további fenntartásának lehetetlenségét és céltalanságát.

— A város közönsége nincs abban a helyzetben, akármilyen magas helyről jön is az óhaj, hogy továbbra is százszázalékosan áldozzon a házikezelésre, amikor sokkal sürgősebb és fontosabb célokra nincs pénz, amikor a munkanélküliek száma sok ezerre rug. Az ilyen magas helyről érkező óhajnak csakis akkor lenne létjogosultsága, ha megfelelő pénzbeli segítséget is hozna a további kísérletezés költségeire. A bajokat különben is az idézte elő és az fokozta, hogy a város hatósága negligálva a színházi bizottság szakvéleményét, kívülről, illetve felülről jövő befolyások alapján intézte a színház sorsát. Minden önzertes szegedi polgárnak tiltakoznia kell ez ellen a szervilizmus ellen, de nem hiszem, hogy a törvényhatósági bizottság módot nyujtana ezekre a hiábavaló, értelmetlen kísérletezésekre.

Bonyodalmak a házikezelés, Kürthy és Marcel Journet körül

A házikezelésre jellemző egyébként az a bonyodalom, ami Marcel Journet, az ismert francia énekes szegedi szereplése körül keletkezett. Kürthy György ugyanis szerződést kötött a budapesti Fodor-hangversenyirodával, hogy Marcel Journet egy estén fellépteti a szegedi színházban. A szerződésben nyolcezer frank honoráriumot kötöttek ki. Nemrégiben azután a hangversenyiroda levelet kapott dr. Pálffy József intendánstól, amelyben közli, hogy a szerződésről a város nem tud, így az nem érvényes, mert Kürthynek nem volt joga a szerződést perfektálni. Kürthy ugyanis nem igazgatója a szegedi színháznak, hanem művezetője és ilyen szerződés megkötésére nincs feljogosítva.

Az iroda erre sürgős levélben válaszolt és azt írta, hogy Kürthy György úgy szerepel, mint a szegedi színház igazgatója, tehát vele kellett a szerződést megkötöni. Az intendáns az érvelésre azzal válaszolt, hogy köztudomású tény, hogy a szegedi színház igazgatója nem Kürthy, hanem maga Szeged városa, így van kiállítva a színháznyitási engedély is. Hosszabb levélváltás után a hangversenyiroda közölte, hogy a kérdést okvetlenül meg kell oldani, mert különben a bírósághoz fordulnak.

Az érdekes ügy elintézése ügyében dr. Szekerke Lajos tisztí ügyész hétfőn Budapestre utazott, hogy a tárgyalásokat előszóval folytassa le a hangversenyirodával.

A Délmagyarország kölcsönkönyvtárában az előfizetési díj:

a Délmagyarország előfizetői részére havonként 1 pengő, munkáselőfizetőknek hetenként 16 fillér, mindenki más részére havonként 1.60 pengő.

A járásbiróság bizonyítást rendelt el a Gábor-szőnyegszövőüzletben lezajlott viharos végrehajtás ügyében

(A Délmagyarország munkatársától.) A múlt év júniusában a Kárász-uccai Gábor szőnyegszövőműhely helyiségében megjelentek Vozarik Sándor és Lantos Árpád városi végrehajtók több férfi kíséretében. A végrehajtók több szőnyeget akartak magukkal vinni. Ebből nagy tumultus, majd dulakodás keletkezett a végrehajtók és a műhely személyzet között. A szőnyegszövő lányok szerint a végrehajtók bántalmazták őket, viszont a végrehajtók azt állították, hogy a lányok erőszakkal akarták megakadályozni az ő működésüket.

A viharos végrehajtásból sokágu bűnügy lett. Az ügy egyik hajtását tárgyalta hétfőn a szegedi járásbiróságon dr. Gadl István. A vádlott az egyik végrehajtó, Vozarik Sándor volt, akit Gábor László

jelentett fel. Gábor feljelentésében előadta, hogy Vozarik azt állította róla, hogy a viharos végrehajtás alkalmával őt megütötte, tehát hivatali eljárása közben tetteg bántalmazta. Gábor szerint a bántalmazás nem történt meg, a végrehajtó tehát megrágalmazta őt. A bíróság már többször tárgyalásra tűzte ki az ügyet, de egyszer sem lehetett a tárgyalást megtartani. A hétfői tárgyaláson Vozarik kihallgatásakor elmondotta, hogy a kérdéses alkalomkor Gábor László őt tényleg megütötte. Ennek a bizonyítására tanukat jelentett be és kérte azoknak kihallgatását. Gábor László ellenbizonyítást ajánlott fel annak az igazolására, hogy a végrehajtót nem bántalmazta. A bíróság úgy a bizonyítást, mint az ellenbizonyítást elrendelte és a tárgyalást elnapolta.

Dr. Herceg Esterházy Pál husárgyármányának árusítása
Schlesinger fűszer-, csemegeüzletében
 (Kigyó uca 1.)
Nagy választék sonkákban, fűszerekben. Állandóan friss áruk. Olcsó árak. 260

Vázsonyi Vilmosné előadása Vázsonyi Vilmosról

(A Délmagyarország munkatársától.) Vázsonyi Vilmosról, Magyarország néhai igazságügyminiszteréről tartott érdekes előadást vasárnap este a zsidó hitközség nagytermében a nagy államférfi özvegye, dr. Vázsonyi Vilmosné.

A nagyterem teljesen megtelt és a nagyszámu hallgatóság lelkes tapsokkal fogadta a kitűnő előadót, aki Debrecen, Szatmárnémeti, Nagyvárad, Arad és Temesvár után vasárnap Szegedre látogatott el, hogy beszéljen Vázsonyi Vilmosról.

Dr. Biedl Samu üdvözölte dr. Vázsonyi Vilmosné. Néhány mondatral tömören festette meg Vázsonyi Vilmos portraitját, aki egész életét a köz ügyeinek önzetlen szolgálatában töltötte. Vázsonyi jellemének kristálytisza fényével mindig másoknak világított, szívének melege körül mindig mások sütkéreztek, a legkevésbé saját magával törődött. Szellemileg a leggazdagabb életet élte — mondta dr. Biedl — és a legnagyobb szegénységben hagyta hátra családját.

Ezután dr. Vázsonyi Vilmosné tartotta meg előadását. Közvetlen módon ismertette férjének életét. A vidéki zsidó tanító hatodik gyermeke volt Vázsonyi Vilmos — mondta —, közben atyja a fővárosba került. A gyermek a zsidó népiskola legkitűnőbb tanulója, résztvesz a templomi énekkarban, egyforma lelkesedéssel fog a zene, a rajz tanuláshoz, az idegen nyelvek elsajátításához és amikor az érettségi vizsgáját jeles eredménnyel teszi le, már a kiforrott tehetség bontakozik ki. Bemutatta ezután Vázsonyi Vilmos, mint az egyetemi ifjúság vezéré, amint bekerült a közigazgatási, majd a politikai élet forgatagába. Mindig tehetségével, nagy felkészültségével, zseniális tudásával tört előre, sohasem a könyökével.

Érdekes epizódokat mondott el ezután Vázsonyi életéből. Közéleti szereplésében mindenkor a közérdeket szolgálta, sohasem a közéleti ténykedése szolgált neki lépcsőfokul. A világháboru kitörése mélységes nyomást gyakorolt lelkére. Félt, irított annak a gondolatától is, hogy alkotásra hivatott emberek életüket veszítsék el. 1917-ben Esterházy Mór gróf lett a miniszterelnök. A fiatal király új kabinetelnöke csak akkor vállalta megbízatását, ha az igazságügyi tárcát Vázsonyi Vilmos vállalja el. Ennek biztosításával, hogy az általa, egyenlő és titkos választójog törvénybeiktatását garantálja neki, vállalkozott a szerepre és amikor azt látta, hogy ennek újabb akadályai merülnek fel, visszalépett. Érdekes részleteket mondott el arról, hogy miképpen lett Vázsonyi a királyi valóságos belső titkos tanácsosa. Először a kormány földművelésügyi minisztere kereste fel Vázsonyiné azzal, hogy a kormány nagy kitüntetéssel szeretne a férjének, de mivel a v. b. t. t. kinevezését a bécsi hercegek ellenzi, magas rendjelet akarnak adni az urának. Vázsonyiné elhárította magától ebben a kérdésben való állásfoglalását azzal, hogy a férje sohasem vágyott kitüntetésekre. Néhány nap múlva a kereskedelmi miniszter kereste fel annak a hangoztatásával, hogy mivel a zsidó vallású Vadász Lipót államtitkár a Lipót-rend kiskeresztjét kapta, egyezzek bele abba, hogy Vázsonyi a Lipót-rend nagykeresztjét kapja meg érdemei elismeréséül. Amikor Vázsonyiné kifejezte azt a nézetét, hogy a Lipót-rendnek úgy

látszik valami sajátossága van, a Szent István-rendet ajánlották fel férjének. Ennek visszautasítása után néhány nappal az új miniszterelnök, Wekerle Sándor látogatta meg Vázsonyi Vilmosné és ő már a báróságot hozta neki. Visszautasítására azt mondta az új miniszterelnök, hogy a saját nevében úgy tehet, amint akar, de a bárói méltóságot a fia is öröklé, ezt nincs joga neki magától elhárítani. Felhívta Vázsonyi Vilmos fiát, a ma már ügyvéd Vázsonyi Jánost, aki akkor elsőéves joghallgató volt és ez így felelt: „Grófságot megfelelő latifundiummal szívesen, de báróságot szegénységgel minék. Van elég zsidó bárónk. Így maradt abba a kitüntetés ügye és amikor Vázsonyi Vilmos bucsukihallgatáson jelent meg Károlynál, a király a legkevésbé fogadta és távozása után a kabinetiroda vezetője a szertartási terembe vitte, ahol letette a valóságos belső titkos tanácsosi esküt. Károly később Vázsonyi Vilmosról kijelentette, hogy Piffli hercegek sohasem avatkozott Magyarország belügyeibe, sohasem ellenkezett Vázsonyi u. b. t. t. kinevezését, volt kormánytársai között akadtak ellenzők.

Nagy érdeklődéssel hallgatta a közönség a több, mint egyórás, megnyerő részletekben bővelkedő előadást és lelkesen megtapsolta az előadót, aki nemcsak beszédének tartalmasságával, de előadásának közvetlenségével is magával ragadta a hallgatóit.

Végül dr. Biedl Samu tolmácsolta a hitközség köszönetét a kitűnő előadásért.

Két öngyilkosság

(A Délmagyarország munkatársától.) Az ipartestület székházának lakóit a vasárnapról hétfőre virradóra revolverdörrenés riasztotta fel. Az egyik emeleti lakásból hangos jajszóval hangzott ki, a lakás konyhájában vértócsában fetrengett egy fiatal leány, aki mellett egy másik siránkozott. Kihívták a mentőket, akik megállapították, hogy a leány revolverrel hasbalölte magát. Életveszélyes állapotban szállították a sebészeti klinikára, ahol most súlyos állapotban fekszik. A nyomozás során kiderült, hogy az életunt leány Csik Katalin szobaleány, aki testvérével együtt szolgált az ipartestület székházának egyik lakásában. Azért akart megválni az élettől, mert reménytelenül szerelmes volt. Megvárta, amíg gazdáit eltávoztak hazulról és amikor senki sem tartózkodott a lakásban, magára lött.

Schultz József 41 éves kereskedő a Csongrádfülsugárut 15. számú házában vasárnap felakasztotta magát, mire tettét felfedezték, halott volt. A rendőri bizottság megállapította, hogy Schultz anyagi gondjai miatt menekült a halálba. Valamikor jobb napokat látott, házat is szerzett, de a rossz gazdasági viszonyok miatt elvesztette vagyonát. Helyzetét betetézte az, hogy legutóbb egyik ismerősének minden írás nélkül kölcsön adott 5000 pengőjét nem tudta visszaszerezni. Elkeseredését fokozta, hogy feleségétől is különváltan élt. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.